

Spodnja Italija v razvalinah

NOVA VLADA V SICILIJU — RUSI OBKROŽILI OREL

Zavezniški stan, Severna Afrika. — Predsednik Roosevelt in ministerski predsednik Churchill sta skupno izdala ultimatum italijanskemu ljudstvu, naj se ali častno poda, ali mu bo pa domovina do kraja razdejana. Prišel je namreč čas, ko se mora italijansko ljudstvo odločiti, ali hoče umreti za Mussolinija in Hitlerja, ali pa živeti za Italijo in civilizacijo. Ta ultimatum je bil oddan po radio, obenem so pa tudi zavezniški letalci raztresli letake po celi Italiji; gotovo je, da so Italijani o vsem tem poučeni. Zavezniška vojska pod vrhovnim poveljstvom generala Eisenhowerja je zavzela že tretjino Sicilije. Angleži prodirajo ob vzhodni obali proti severu, kjer so jih nemški tanki nekoliko zadržali ob pristanišču Catania. Amerikanci pa prodirajo iz južnega obrežja proti severu in so že tudi imeli nekaj resnih prask, posebno takoj v začetku pri mestu Gela, ki so ga morali razrušiti. Postopati morajo previdno, napredujejo pa veliko bolj hitro, kakor so pričakovali. Imajo tam pet divizij, ki tvorijo Sedmo ameriško armado, ki vodi general Patten. Vojske bolnišnice, ki so jih Zavezniki tam pripravili, do zdaj še niso imele veliko dela. V zraku vzeli.

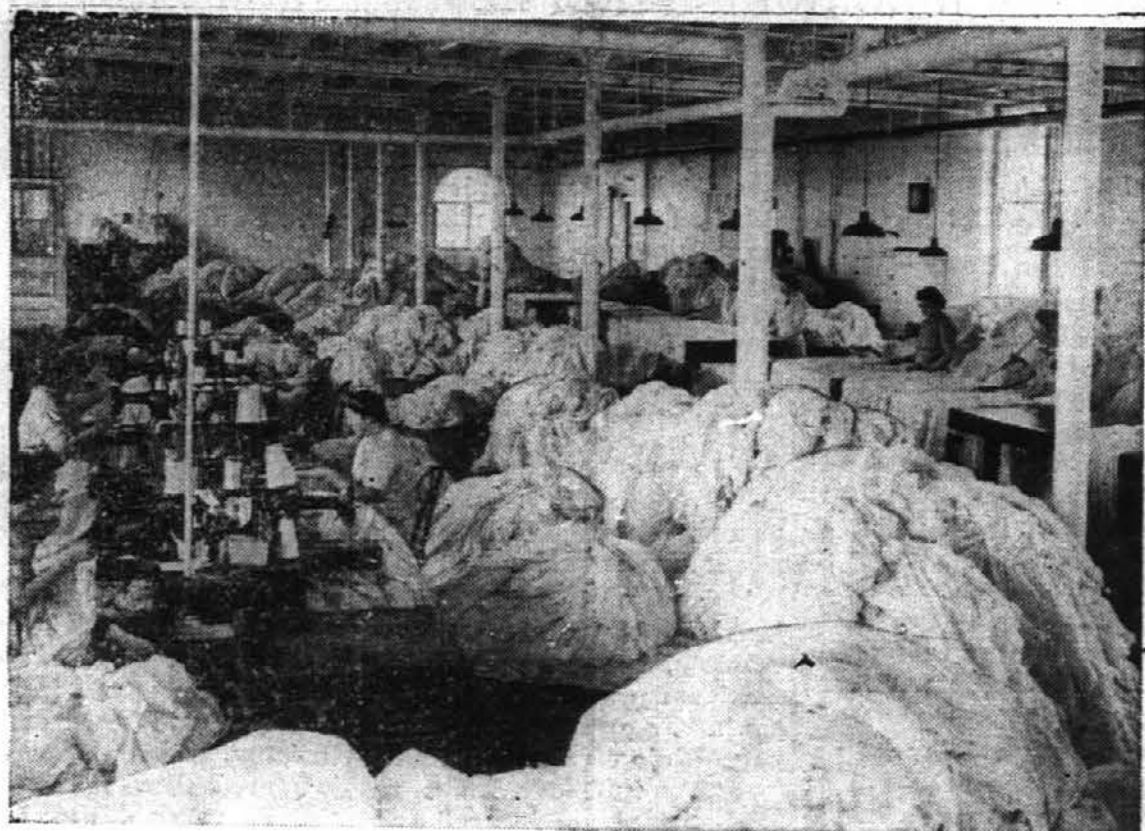
NAŠI LETALCI POTOPILI DEVET JAPONSKIH LADIJ

Zavezniški stan na Jugoahodnem Pacifiku. — Zavezniška črta v tem okrožju sega od Mubo na vzhodnem obrežju Nove Guineje 750 milj po morju proti vzhodu do otoka Nova Georgija, ki je nekako v sredi Salomonskih otokov. Na jugu te črte so zavezniška oporišča, na severni strani pa imajo svoja oporišča Japonci. Boji se vršijo na obeh koncih te črte. Na Novi Guineji so Zavezniki zadnje dni vzeli Mubo in pobili 950 Japoncev, sedaj se pa bližajo japonski letalski bazi Salamaua, ki leži 8 milj severno od Mubo. Na vzhodni strani črte, na Novi Georgiji, so Zavezniki pritiskali proti kraju Munda, pa so nenadoma naleleti na močno sovražnikovo obrambo. V soboto so Zavezniki izvedli, da imajo Japonci 15 ladij v pristanišču Buin-Faisi na severnih Salomonskih otokih. Več kot 200 raznih bombnikov Z. D. je brž letelo tja in potopilo sedem ladij, med njimi eno križarko in dve rušilki. Sami so pri tem izgubili šest letal. V nedeljo pa je naše brodogradništvo zahodno od otoka Kolombangara zopet potopilo dve japonski ladji. General MacArthur je te dni obiskal zavezniške čete na Novi Guineji.

SLOVENSKE MISIJONAR KRSTIL TEKA INDIJANCA

Gordon, Wis. — Prvi stoprocentni domačin v Severni Ameriki, ki je dal svojega sina izučiti za katoliškega duhovnika v tej deželi, je pred kratkim umrl v Gordonu, Wis., star 93 let. Ime mu je bilo William Daniel Gordon. Bil je čistokrvni Indijanec rodu Chippewa in oče Rev. Philipa Gordona iz Centuria, Wis. Father Gordon je do vršil svoje bogoslovne študije v St. Paul semenišču v mestu St. Paul. Ravno kar omenjeni oče tega duhovnika je bil izkušen gozdar in je vžival velik sloves med delavci v gozdovih. Angleško je govoril prav tako gladko kakor svoje indijansko narečje, za silo pa je govoril tudi francosko. Pri opravih z vlado je bil vedno za tolmača. Leta 1870 se je poročil z Ate-ke-gwe. William Gordon je bil oče 14 otrokom. Razen sina duhovnika živijo zdaj še trije drugi sinovi, Antoine, Joseph, in James Gordon. Rojen je bil na otoku Madeline leta 1850. Krstil ga je Father Otto Skolla, ki je bil naslednik slavnega škofa Barage kot misijonar med Chippewa Indijanci. Vsi vemo, da je bil škof Baraga Slovenec. Tudi njegov naslednik Otto Skolla je bil Slovenec, Novomeščan Oton Skale, kar je bilo popisano v ljubljanskem Domi in Svetu že pred mnogimi leti. Slovenski misijonar je krstil očeta prvega indijanskega duhovnika! Morda ni posebno važno, vendar lahko povemo še to, da je bil 93 let star William Gordon sicer strasten kadilec, ni pa nikoli poskusil opojne pijače, kar je za Indijanca nekaj zelo nenavadnega.

VSE SAMO ZA PREVARO NAZIJEV

Tkalnice Marshall Field & Co. v Zion, Ill., kjer so prej delali čipkaste okenske zavese. Iktejo zdaj kamuflačne mreže, dolge po 45 čevljev in ravno tako široke, v katere gre 20.330 milj bombažev preje vsak dan. Slika kaže, kako te mreže pregledujejo in popravljajo nedostatk. Mreže bodo pobarvali džungelsko zeleno ali rujavo.

KDO IMA ZDAJ V RESNICI GLAVNO BESEDO V ITALIJI

Istanbul, Turčija. — Neki poročevalec se je sešel tukaj z albanskim diplomatom, ki je ravno kar prišel iz Italije, kjer je živel dve leti, trobil v isti rog s fašisti, se neprestano sukal v italijanskih vladnih krogih in je še 1. julija letos govoril z samim Mussolinijem. Ta diplomat izjavlja: Resnična sila v Italiji je Hans von Mackensen, nemški poslanik, ki ima za seboj 300.000 nemških čet, povrh tega pa še 90.000 vdanih nemških gestapovcev, ki so razpostavljeni po vseh tovarnah in uradih v Italiji. Italijani res ne marajo Nemcev, ne bi razločno bombnikov Z. D. je brž letelo tja in potopilo sedem ladij, med njimi eno križarko in dve rušilki. Sami so pri tem izgubili šest letal. V nedeljo pa je naše brodogradništvo zahodno od otoka Kolombangara zopet potopilo dve japonski ladji. General MacArthur je te dni obiskal zavezniške čete na Novi Guineji.

KRIŽEM SVETA

Bern, Švica. — Iz Rima poročajo, tako piše "Basler Nachrichten", da je papež Pij XII. po posebnem vatikanskem kurirju poslal predsedniku Rooseveltu odgovor na obvestilo ob začetku vpada v Sicilijo. Pismo je baje osebne vsebine in ne bo prišlo v javnost. Sv. Očetu menda ni bilo povsem po volji, da naš predsednik v svojem sporočilu ni delal razlike med naziji in fašisti. — Zavezniški stan, S. A. — Prvič v naši zgodovini so vojaški kaplani spremljali parashutne infanterijske čete sedaj, ko se je začela invazija na Sicilijo. Vsaj dva med njimi sta bila katoliška duhovnika, namreč Capt. Matthew J. Connelly, OSB, Denver, in Lt. Edwin J. Kosak, Baltimore. Škof William McCarthy, vojaški delegat, je izjavil, da služi sedaj 3.100 katoliških duhovnikov za vojaške kaplane v naši armadi in mornarici. — Iz Sicilije. — Za ujetnike so napravili velika koncentracijska središča. Zavezniki jim dajejo ravno toliko in take hrane, kakor svojemu vojaštvu. Stražiti jih niti treba ni, ker noče nobeden uiti. Kave niso videli že dve leti. Na ozemlju, ki so ga zasedli zavezniki, so dali domačinom belega kruha, kakoršnega ti že tri leta niso videli.

New York. — Te dni je prišlo radio poročilo iz Londona, ki navaja nekega dopisnika iz Sicilije in pravi, da so jo fašistovski vladni uradniki in zastopniki iz Sicilije popihali v Italijo. Z njimi so jo odkurili tudi ljudje premožnejšega razreda, ki so se vdali fašizmu.

Washington, D. C. — Armada Z. D. ima zdaj dvakrat toliko generalov, kakor jih je imela v prvi svetovni vojni. Takrat je njihovo število doseglo 522, armada je pa štela 3.665.000. Naša armada ima zdaj nad 1000 generalov, mornarica pa okrog 200 admiralov.

PREDSEDNIK STOPIŠ NA PRSTE WALLACU IN JONESU

Washington, D. C. — Podpredsednik Henry A. Wallace in trgovski tajnik Jesse Jones sta se zadnje tri tedne javno kavsala po listih kakor dva petelina. Prvi kot vodja BEW (Board of Economic Warfare), drugi pa kot vodja RFC (Reconstruction Finance Corporation). Delo teh dveh vladnih organizacij se krči. Kratko povedano, Wallace (BEW) dela stroške po inozemskih deželah, Jesse Jones (RFC) jih mora pa plačati. Jones trdi, da BEW dela pogodbe in načrte, ko Wallace sploh ne razume, zakaj gre. Wallace pa trdi, da vsled skoposti in nagajanja RFC ne more dobiti potrebnih zalog. Te dni je bilo predsedniku Rooseveltu tega prepira zadosti. BEW je enostavno odpravil in vpostavil novo slično organizacijo OEW (Office of Economic Warfare), kateri je dal 53-letnega Leo T. Crowleyja za vodjo. Jonesovi RFC pa je odvzel štiri večje agencije, ki imajo opraviti z nakupovanjem v inozemstvu. Nadalje je povedal vsem upravnim uradnikom, da bo za naprej takole: Kadar se dva ne moreta sporazumeti in se mislita po listih pripraviti, naj kar prostovoljno prej odstopita od svoje službe, preden pride prepir v javnost. Wallace in Jones sta se takoj uklonila predsednikovi odločitvi.

VPOKLIC ODLOŽEN

Washington, D. C. — Po uradni zagotovitvi vsaj do meseca oktobra ne bo treba splošno vpoklicati očetov, kateri imajo otroke rojene pred 30. septembrom 1942 ter živijo z njimi in jih vzdržujejo.

PSI NAJ SE NE POTEPAJO

Vancouver, Wash. — Mestni sodnik P. Elwell je dva lastnika kužkov obsodil vsakega na \$5 globe, ker sta kužka hodila na Victory vrtove sosedov.

VDAJTE SE, — ALI PA MOŽ, OČETOV, SINOV NE BO NAZAJ

Tako "človeško" postopajo Italijani z našimi doma. — Slovenski gerilci so vedno na delu. — Zavedni Hrvati so si ustanovili lastno ustavno skupščino.

Opozorilo slovenskim demonstrantom

Posneto iz Bazovice št. 69 z dne 6. junija 1943 v izvirnem besedilu. Ljubljansko "Jutro" je priobčilo sledeče opozorilo: "Nekatere ženske, gotovo pod vplivom elementov, ki iščejo zmede in ki so edini sovražniki Slovenije ter socialnega mira, so mislile pred nekoliko dnevi inženirski v bližini Armadnega zbora in Visokega komisarijata manifestacijo z dozdevnim namenom, da bi zahtevale povratek svojih sorodnikov iz koncentracijskih taborišč. Oblasti niso polagale nobene vrednosti na to nesmiselno vpriporitev, vendar je dobro, da bi se zavedali vsi, da je povratek internirancev akt velikodušnosti, s katerim mislijo imenovane oblasti, odpustitve mnogim preteklost, obnoviti normalizacijo družinskega in socialnega življenja. Iste oblasti opravljajo prostot in na svoj račun ugotovitve o preteklosti internirancev ter vračajo prostost samo tistim, ki so si to zaslužili s svojim vedenjem ali pa z vedenjem svojih družin. Opozorja se tedaj prebivalstvo, naj se vzdrži popolnoma vsakih manifestacij te vrste, da se izogne stroгим ukrepom."

tako poročajo vesti, katere so prejeli včeraj v Bernu jugoslovanski krogi. V večju so zastopane: hrvaška kmečka stranka, stranka samostalnih demokratov in komunistična stranka.

Na prvi seji skupščine, dne 13. junija v Otočcu, je bil 76-letni pesnik Vladimir Nazor izvoljen za predsednika. Vladimir Nazor je pred kratkim odklonil akademsko nagrado, katero mu je ponudil Paveličev režim v Zagrebu.

Poročila pravijo, da gerilci nadaljujejo svoje napade na čete in oporišča, Italijanov in ustašev.

Vrednost enega kilograma kave v Italiji

(Posneto iz Bazovice št. 69 z dne 6. junija t. l. v izvirnem besedilu).

Na črni borzi v Italiji se s kilogramom kave lahko marsikaj kupi in to stvari, ki so drugače nedosegljive. Neki diplomat je v zadnjem času v zamenju za kilogram kave dobil novo obleko, ki je bila od grofa Ciana naročena pri krojaču.

Izkoriščanje naše zemlje

V svojem govoru o priliki proslave druge obletnice ustanovitve Ljubljanske pokrajine, je komisar Grazioli izjavil, da je Italija takoj po okupaciji Slovenije priskočila na pomoč lačnemu prebivalstvu. Na drugem mestu pa pravi, da je treba izkoristiti vsaki še najmanjši kosček zemlje v Sloveniji za skupni blagor.

Grabežljivi Lahi niso pozabili niti naših lepih gozdov. "Izkoriščanje gozdnega premoženja do skrajnih mej" je rekel g. Grazioli.

Vprašamo kaj ima še vse na programu za skupni blagor.

Pomanjkanje hrane v krajih največjega izobilja

Poročila iz balkanskih dežel prinašajo vedno več vesti o resnem pomanjkanju hrane na vseh koncih in krajih. Posebno presenetljiva je naslednja vest: "Vojaški urad, ki upravlja zadevo prehrane v Zemunu, je razglasil, da bo razdeljeno približno 25 kg krompirja na osebo, in sicer za ceno od 14 kun za kg. Kot vzrok navajajo "časno pomanjkanje krusne moke, ki bi se moglo pojaviti."

Okupatorji zahtevajo torej, da prebivalstvo zamenja kruh s krompirjem, toda — kar je najbolj značilno — zahtevajo obenem, da "morajo ljudi jesti krompir zelo štedljivo, kajti treba je, da ta krompir zadostuje za dalje časa, nego kruh..."

Zemun, nasproti Beograda preko Donave, tam kjer se stekati Sava in Donava, je veliko rečno pristanišče, ležeče v enem najbogatejših žitnih okrajev vse Evrope!

Slovenski junaki

Iz Ljubljane poročajo, da so oblasti zaplenile imovino sledečim upornikom: Grumu Jožefu iz Dol. Brezovice, Petriču Antonu iz Kamnika, Rodelju Josipu iz Preserja, zdravniku dr. Jenku Andreju iz Dev. Marije v Polju-Vevčah; Kačarju Josipu, Koncarju Jakobu, Tauferju Ignaciju, Kaluži Mihaelu, Tlesniku Francetu, Javoršku Francetu in Pangeršiču Ivanu, vsi iz Zaloga.

Narodno veče hrvaških gerilcev

Bern, 12. julija. — Hrvaški gerilci so ustanovili svojo lastno ustavno skupščino za administracijo osvobojenega ozemlja

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday.

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopolnili so prošni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka jutraj prejšnjega tedna. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

NEMCIJA IN NJEN BREZUPNI POLOŽAJ

To, da se Nemcem njihove želje glede popolne zmage nad svetom ne bodo uresničile, ve danes že vsak nemški otrok. Toliko zabiti menda pri vsej njihovi trdovratnosti in ošabnosti le niso. Vse to morda bolje vidijo, kakor njihovi nasprotniki sami. Ali vendar, Nemci butajo z vso svojo trdovratnostjo naprej in si prizadevajo izvojevati neke zmage, ki ne bodo nazadnje nobene zmage. Čemu to prizadevanje?

Ko sta se v Casablanci sestala Churchill in Roosevelt in sta objavila svojo parolo, da se glede osiše ne bo sprejelo od strani zaveznikov ničesar kakor le brezpogojno in popolno predajo, so Nemci začutili nekaj takega, kakor začuti zagrizen zločinec, ki sedi pred poroto in nad katerim sodnik ali porotniki izrečuje smrtno obsodbo. V srcu in vesti so začutili: obsojeni smo! In taka zavest ni prijetna. Tudi najbolj zagrizenega zločinca stresa, ko spozna, kaj bo moral plačati za svoj zločin pravici. V takem razpoloženju so zdaj Nemci. Le kazen in prekletstvo jim binglja pred njihovimi ošabnimi nosovi.

Toda nemška trdovratnost je brezmejnja. Marsikak drug narod bi v takih momentih vrgel puško v koruzo, ne tako trdovratni Nemci. Voditelji nemškega naroda zdaj iščejo drugih izhodov. Če ni popolne zmage mogoče doseči, pa skušajmo doseči vsaj kar se da. In v tej smeri iščejo izhoda. Kakšnega izhoda?

Sedanja nemška ofenziva v Rusiji ima dva namena. Glavni namen je likvidirati, če mogoče, — kar se ne bo zgodilo, — rusko udarno in obrambno moč. S tem bi bili za svojim hrbtom na vzhodu varni. Borili bi se lahko le z zavezniki na zapadu, in tu bi se lahko vlekle vojna še mnogo časa. Če bi zdrobili rusko udarno in obrambno moč, potem bi jim znabit uspelo, da bi dosegli z njimi separatni mir, ki naj bi bil že kakoršenkoli, samo da bi bil mir. Nemci so danes v takem položaju, da bi z Rusi sklenili vsak mir. Nekateri politični opazovalci so mnenja, da so Nemci pripravljeni dati Rusom nazaj vse zasedeno ozemlje in celo Rumunijo in Ogersko bi žrtvovali, samo če bi Rusi pristali na separatni mir. Seveda bi tak mir ne bil vreden nič za Ruse. Bilo bi le neko slepilo za nekaj let, dokler bi Nemci ne postali zopet močni in bi potem Ruse osamljene zopet napadli. Za vsi takimi načrti je le slepilo. Vsak pošten človek na svetu ve, da nemška beseda, dana glede pogodb, ni vredna enega samega piškavega oreha. Nemci vse obljube pozabijo in pomandrajajo, če jim to kaže. Taki so bili ves skozi stoletja in bi bili v bodoče, če bi se jim dala taka prilika. Vendar pa hočejo Rusi prisiliti k takemu miru. Zato žrtvujejo zdaj zopet letošnjo ofenzivo, misleč, da se jim morda, nekaj z orožjem, nekaj s zvižacami, posreči doseči kak izhod pred brezpogojno predajo, na katero sta Nemčijo obsodila Churchill in Roosevelt. Toda tudi Stalin, sedanji voditelj Rusije, je že izrekel isto obsodbo, oziroma isto potrdil. Zato bo težko kaj, da bi Ruse mogli premotiti s kakimi praznimi obljubami.

Ker na diplomatske zvižace tudi sami dosti ne računajo, si mislijo Nemci: poskusimo še nekrat z orožjem. Zato ta zadnji trdovratni zalet v rusko steno.

Človeško računano, Nemci nimajo dosti prilike, da bi dosegli kako zmago. Toda v vojskovanju so mnogokrat mogoča iznenadenja. Računati je treba tudi z iznenadevanji. Upajmo pa, da do teh ne pride. Sedanja ofenziva v Nemčiji je za vse zavezniške zelo nevarna reč. Zavezniki vedo kaj delajo. Drugi zunaj bodo težko videli, kaj je v načrtih vojskovodij in kaj je res možno in kaj ne. Vendar vsak pa lahko vidi, da je skrajni čas, da zavezniški začno z drugo fronto na zapadu. Rusija nosi zdaj že tretje leto glavno težo vojne. Rusi so, ki Nemce neprestano slabijo in jim izčrpavajo njihovo moč, drugače bogve, kako bi rogovili proti zaveznikom na zapadu. Tega dejstva bi se ne smelo pozabljati. Druga fronta na zapadu je nujnost, velika nujnost. Prvič, da olajša ogromne žrtve Rusom, drugič, da pospeši zaključek vojne in zmago nad Nemci. Nem-

cev se ne sme več puščati, da bi izkoriščali vso svojo udarno moč le na enem kraju, marveč jih je treba prijeti od več strani, da bo zmaga dosežena prej. Druga fronta je nujnost in čimprej pride do nje, tem prej bo konec vojne. Vojno vodstvo zaveznikov gotovo dela v tej smeri in bo izvedlo vse kar bo mogoče, da se ta cilj doseže.

Nemčija je v brezupnem položaju. Kakor ujeta zver se še zaletava sem in tja. Še je prosta, zanjka ji še ni padla na vrat, in te se bo branila, dokler se bo mogla. Dolgo pa ne bo, ko ji bo zanjka padla na vrat in se bo zadržila, in tedaj bo Nemčije konec. Sedanja ofenziva v Rusiji je njen zadnji poizkus, da bi dobila kar bi se dalo v tej svoji barbarski igri. Nemčija je obsojena na žalostni konec. Nemčija je kakor zločinec, nad katerim je izrečena obsodba.

NA MNOGA LETA, MR. KOŠNIK!

Berwyn, Ill.

Vsem Slovencev v Chicagi dobro poznani in od vseh visoko spoštovani štajerski rojak Mr. Ludvik Košnik je bil namenjen, da bo praznoval svoj rojstni dan v krogu svojih prijateljev v prosti naravi na hribu v Lemontu v nedeljo 11. julija. Zaradi slabega vremena je bilo treba ta načrt v toliko spremeniti, da je praznoval svoj rojstni dan na svojem domu, 1823 S. Gunderson Ave., Berwyn, Ill.

Tudi midva sva bila med povabljenimi. Rade volje sva se udeležila te zabave in se zahvaljujemo Mrs. Jennie Košnik za tako okusno večerjo. Mr. Košniku pa za mrzlega ječmenovca, ki smo z njim prav pridno zalivali svoja grla. Vsega je bilo dovolj, jedat in pijače, smeha pa kar na kožo. Bilo je že pozno v noči, ko smo se razšli; vsi prav židane volje.

Za povabilo in tako lepo postrežbo se Vama obema zahvaljujemo. Bog Te naj ohrani, Mr. Košnik, zdravega in veselega še na mnoga leta! To Ti želijo vsi prijatelji in tudi midva
Nick in Frances Movrin.

Naj želje in častitke, s katerimi sta Mr. in Mrs. Movrin zaključila to poročilo, veljajo tudi za izraz uredništva Am. Slovenca, saj sta Mr. in Mrs. Košnik zvesta naročnika naših listov. Vsa prejšnja leta je Mr. Košnik živel v šentstefanski naselbini, kjer je bil dolga leta predsednik in takorekoč duša Društva Najsv. Imena. Da, naj Vam ljubi Bog podeli še mnogo mnogo let srečnega in zadovoljnega življenja ob strani Vaše drage soproge!

Urednik.

KAKO SE NA SVETU VSE OBRACA

Ely, Minn.

Najprej naj povem, da zelo pogrešam Am. Slovenec kot dnevnik. Škoda, da se je tako obrnilo, da ne more več izhajati tolikokrat na teden, kakor je prej, ker ga najraje prebiram.

Ni še dolgo, kar je bila tukaj v cerkvi Sv. Antona sv. birma. Birmancev in birmank je bilo okrog sto. Lilo je kot iz škafa ves dolgi popoldan, da nisi mogel izpod strehe. V takih okoliščinah se prav lahko zgodi, da človek spiše par kapljic več kakor bi bilo treba, oziroma, človek si prav lahko domišljuje, da je za spoznanje bolj jezen, kakor je v resnici. Neki prijatelj mi je posodil za tisto priliko svoj avto, ki sem ga hotela zvečer zapeljati nazaj na dom. Bilo je že temno. Najprej sem se pomotoma odpeljala v nasprotno smer od doma. Po cesti polni ovinkov sem srečno privozila do pet milj oddaljenega mesteca Windom. Tu sem spoznala, da sem se zmotila. Drugače je šlo vse

po sreči, in ko sem bila le še pol milje od doma, se je moj avto zvrnil v graben, jaz pa z njim, seveda. Sicer ni bilo nič hudega ne avtu ne meni, tisti birmanski dan si bom pa le zapomnila. Imela sem svoj avto in ga sama vozila, tudi v Chicagi po Michigan Boulevardu, vse od leta 1918 pa do leta 1933, pa se mi ni nikdar nobena neizgoda pripetila. Tako se na svetu vse obraca.

Delam v trgovini, katere lastnik je Mr. J. Rikus. Če sem v hotelu, delam v kuhinji, kjer pomivam posodo, lupim krompir in "mapam" "flor". Če me pa pošljejo v pekarno, katere lastnik je tudi Mr. Rikus, nakladam tam pecivo, vsake vrste "kukise", na takozvane plehe, vse lepo v ravni vrstah, ali pa režem na enake kose kruha, beli in črni (buckwheat bread), zavijam v papir, denem v gorko, nalašč za to pravi pravilno električno peč, ki papir razgreje, da se, ko je zavito, lepo primé skup, odrinem naprej na mrzlo, čez nekaj časa pa odstranim in zložim v vrsto. Ko sem gotova uravnam umazane in prazne plehe in za drugi dan pomijem pekarsko posodo, mize in tla. To je bilo moje delo do sedaj. Delati si moral urno in dosti, plača je pa, da se komaj izhaja, \$15 za celi teden; vsak pa ve, kako je zdaj vse drago. Kako si naj v teh razmerah človek kaj prihrani, pa naj bo še tako varčen! Prerivam se z enaka konca v drugega; nekaj časa stajujem pri drugih ljudeh, nekaj časa se pečlarim. Zlezla sem že prav blizu pokopališča, da me bodo lahko kar zanesli tja v slučaju, če umrem.

Drugače sem zdrava, le prehlajena sem bila celih 6 tednov tako, da nisem mogla glasno govoriti. Sitno mi je bilo, ko so me drugi ogovarjali, jaz pa sem morala biti tiho. Zdaj pa že spet lahko kričim in vpijem. Važnih novic ne bom poročala. Naj jih poročajo boljši dopisovalci, na pr. Mr. Otrin, Mr. J. Pešelj in drugi, ki so vedno okoli društev in v drugih važnih stvareh, in jim je vse bolj podrobno znano. Le to vem, da fantje so domalega vsi odšli v vojno. Mesto je ostalo kar žalostno.

Vsem, ki me sprašujejo, zakaj se nič več ne oglašim, ki smo se poznali še takrat ko sem igrala harmoniko, kot v Kenosha, Wis., Mrs. Zupan, Mrs. Kastelic in drugi, naj vedo, da sem skoraj vedno trudna, ko pridem od dela, pa pisanje zaostane. Pogostokrat pa mislim na vas vse prejšnje prijatelje in prijateljice, tudi one v Waukeganu, Mrs. Peck in Mrs. Jennie Keber, in vas vse pozdravljam. Radovedna sem tudi, če je dopisnik Voglar res tako zaposlen s svojimi Victory vrtom, da ne more bolj pogosto pisati. Morda se je tudi on zvrnil v graben, kakor jaz, ali ga je pa kakšna huda mrcina požrla.

Ce mi kateri ali katera pri-

jatelj in znanec hoče pisati, naj mi piše. Vesela bom.

Mary Oblak,
Box 354, Ely, Minn.

KANADSKI JUGOSLOVANI POZDRAVLJAJO UJEDINJENI ODBOR AMERIŠKIH HRVATOV, SRBOV IN SLOVENCEV

Toronto, Kanada.

Ujedinjeni odbor ameriških Srbov, Hrvatov in Slovencev je prejel od kanadskih Srbov, Hrvatov in Slovencev sledeči pozdrav:

Ujedinjenemu odboru ameriških Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Dragi bratje:

V imenu organizacije Saveza Kanadskih Hrvatov, Saveza Kanadskih Srbov in Zveze kanadskih Slovencev, mi, podpisani, priskrbo pozdravljamo ustanovitev Ujedinjenega odbora ameriških Hrvatov, Srbov in Slovencev.

V teh dneh, ko se borba med silami fašizma in silami demokracije približuje svojim najodločnejšim in najusodnejšim momentom, in ko si prizadeva fašistična propaganda z vsemi svojimi močmi, da razdvoji in razbije edinstvo demokratičnih sil, katere propaganda je izredno aktivna med Srbi, Hrvati in Slovenci, boljše in potrebnije stvari, kakor da ste ustanovili Ujedinjeni odbor ameriških Hrvatov, Srbov in Slovencev, niste mogli storiti. Ta vaš korak pomenja novo dobo v življenju in borbi ameriških Hrvatov, Srbov in Slovencev ter je neprecenljive važnosti in koristi za splošno ameriško demokratsko življenje in za borbo proti sovražnikom človečanstva.

Ta vaš korak pomeni težak udarec sovražnikom skupnega življenja treh bratskih narodov v ujedineni, novi Jugoslaviji, kakor tudi sovražnikom sloge in edinstva med nami na ameriškem kontinentu. Ta korak je tudi najboljša doslednost edinstva junaških Srbov, Hrvatov in Slovencev v Narodni osvobodilni vojski Jugoslavije ter pomeni zanje veliko podporo.

Uverjeni smo, da bodo ta vaš korak pozdravili vsi ljubitelji svobode in neprijatelji fašizma, zlasti pa ameriški in kanadski Jugoslovani. Z a g o tavljam vam, da bomo tudi mi v Kanadi nadaljevali v tem pravcu z našim delom. Toplo vas pozdravljamo ter vam želimo vsestranski uspeh v vašem skupnem delu.

V imenu Saveza Kanadskih Hrvatov, Nacionalni tajnik: **Edo Jarda.**

V imenu Saveza Kanadskih Srbov, Nacionalni tajnik: **Maksim Bjelič.**

V imenu Zveze kanadskih Slovencev, Nacionalni tajnik: **Rajmund Mavrin.**

V Toronto, 28. junija, 1943.

Začasni naslov Ujedinjenega odbora ameriških Hrvatov, Srbov in Slovencev je:

Louis Adamič, Milford, New Jersey.
Tajniki tega odbora so:
Petar Radič,
Mirko Marković,
Janko N. Rogelj.

RAZNE NOVICE IZ LA SALLE

La Salle, Ill.

Naši tukajšnji premogariji sedaj delajo, in zdi se mi na mestu, da opozorim vse slovenske rojake, naj si nabavijo premoga sedaj in ne odlašajo do zadnje minute. Premogarjev namreč primanjkuje. Zato napolnite svoje šende s premogom sedaj, in ko bo prišla zima, ne boste zmrzovali.

Po večini že vsi veste, da bomo imeli tudi letos, farni piknik gori v Maple Gardenu pri našem slavku Mr. Joe Gregorichu in soprogi. To bo dne 1. avgusta popoldne. Vabijo vas vaš

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki.

Ensign Frank Jurjovec

Chicago, Ill. — Ens. Frankie Jurjovec, mlajši sin Mr. in Mrs. Leo Jurjovec je 14. tega meseca graduiral na mornariški letalski šoli v Corpus Christi, Texas, kjer je bil takoj po graduaciji nastavljen za instruktorja. V petek je prišel domov na dopust.

Slovenka utionila

Cleveland, O. — Dne 8. julija je utionila 20-letna Mary Pintarič v jezeru Erie, ko je rešila življenje enemu svojih dveh tovarišev, s katerima je bila v čolnu. Vreme je bilo viharo in čoln je zajemal vodo. Ko so hoteli veslati proti bregu, se je čoln preuknil in dekle, njen bratranec Larry Cesar in Vincent Neffield so padli v vodo. Ker je bila Mary dobra plavalica, je vrgla svoj rešilni pas bratranecu, naj se reši, sama je pa hotela splavati na suho. Med plavanjem jo je pa vsekar prijel krč in izginila je pod vodo. Neffield jo je skušal rešiti, a ni je mogel prijeti, ker jo je voda odnesla. Nato je prišla obrežna straža, ki je rešila oba fanta, ni pa mogla takoj najti dekleta.

Izredno lepa poroka

New York, N. Y. — Dne 4. julija se je med slovesno v. mašo, ki jo je daroval Sv. P. Petrič, poročila Miss Margie Selak, hči slovenskih staršev Franka in Margaret Selak, z ameriškim vojakom Edwardom Caban, sinom poljskih staršev. Po sv. maši je bilo ženitovanje v cerkveni dvorani, ki je bilo eno najlepših, kar smo jih še kdaj obhajali na Osmi.

Zlata poroka

Cleveland, O. — V fari Sv. Lovrenca v Newburgu sta v nedeljo 11. julija obhajala zlato poroko rojaka Josip in Julija Papež.

župnik, cerkveni odbor in vsi kapetani in kapetanke. Slovenci iz Oglesby, Jonesville, Ottawa, Peru, Standard, Granville, De Pue, — vsi pridimo tisti dan skupaj v Maple Gardenu! Imeli bomo tam zborovanje ali narodni tabor za pomoč fari Sv. Roka. Ob pogovorih bomo pa še zapeli:

Pred pa ne gremo dam,
De se bo delov dan,
De se bo šajnalu
Prt lep slovensk Ljubljani!

Zapeli bomo lahko to, pa še celo vrsto drugih, torej pridite! V slučaju, da bi bil dež, se bo pa vse vršilo v dvorani Sv. Roka v La Salle. Dan 1. avgusta naj bo vaš in naš vesel dan, saj samo enkrat živimo.

Za 4. julija je obiskal našo naselbino Mr. John Ovnik iz Chicago, ki je prišel obiskat svoje strice. Mr. Ovnik je slovenski krojač, ki tudi čisti in lika obleke. Slovenci tam v Chicagi, kadar bi imeli iti k tujcu, pojdite raje k svojemu rojaku.

Mrs. Terezija Basal se je 11. julija vrnila iz bolnišnice na svoj dom. Obiščite jo in ji dajte malo pomagati; vam bo žena za to hvaležna.

Zadnje dni maja je obiskal svoje sorodnike in prijatelje Mr. Carl Okleščen iz Pullmana, Ill. Njegov oče, ki že davno sniva na pokopališču Sv. Vincenca, je bil eden prvih, ki je na sklicani farni seji 16. marca 1916 stavil predlog, naj se postavi nova cerkev Sv. Roka. Töne s hriba je pa tisti predlog potrdil. Danes cerkev stoji na enem najlepših prostorov, in

Dobro uspeli piknik

Milwaukee, Wis. — Piknik cerkve Sv. Janeza Ev., ki se je vršil zadnjo nedeljo v juniju, je prinesel čistega \$940.15.

Nov grob

Milwaukee, Wis. — Dne 22. junija je na svojem domu umrla rojakinja Mrs. Elizabeth Cesar, stara 58 let. Pokopali so jo na Mt. Olivet pokopališču. Zapusča soproga Andreja, štiri sine, dve hčeri in eno sestro.

Vojna žrtev

Cleveland, O. — Joseph in Angela Pozelnik sta prejela te dni od mornariškega poveljstva brzojavko, da je njihov sin Joseph Frank Pozelnik, mornar 2. razreda, podlegel težkim poškodbam, ki jih je dobil v boju s sovražnikom na Pacifiku. Star je bil šele 19 let. Pred 10 meseci je prostovoljno pristopil k mornarici. Bodi mu časten spomin!

Še eden slovenski ujetnik

Milwaukee. — Kakor poročila Jug. Obzor, se je iz taborišča Camp Carson za italijanske vojne ujetnike v Coloradu oglašil Jožef Štih iz Sužida pri Kobarižu na Goriškem. Štih, ki je star 27 let, ima strica v West Allisu, kateremu je pisal, da je bil ujet v Afriki od Američanov in pripeljan v Ameriko, ne piše pa ničesar, če je še kateri drugi Slovenec z njim. Štihov stric je Anton Ohojak, ki je svojemu nečaku takoj poslal paket raznih daril.

Viktor Volk umrl

Fontana, Calif. — Dne 2. julija je umrl rojak Viktor Volk, ki je imel precej več let v New Yorku krojačnico in modno trgovino. Zapusča soprogo Milko. Bil je doma iz Metlike in star okoli 58 let.

Smrtna nesreča v rovu

Herminie, Pa. — Frank Srebrnjak, star 53 let, je bil 5. julija tako težko pobil pri delu v premogovniku, da je štiri dni kasneje umrl v bolnišnici. Doma je bil iz Hrušice in v Ameriki je bival 35 let. — Tukaj zapuša dva sinova — eden je v armadi — in hčer.

kakor sedaj izgleda, bo po 25 letih ostalo prav malo dolga, to pa zato, ker ima fara jako dobrega in vnetega gospodarja v osebi župnika Rev. Stefana Kassoviča. — Pozdrav!

Faran.

O POKOJNEM ROJAKU KAROLU JAKŠA

West Pullman, Ill.

V Danvillu, Ill., je dne 8. julija umrl rojak Karol Jakša, pokopan pa je bil 12. julija iz cerkve Sv. Patrika. Pokojni je bil sedem let na bolniški postelji. Imel je ohromele noge in ni mogel hoditi, sedaj ga je pa Bog rešil vsega trpljenja na tem svetu. Celih sedem let je trpel, pa ni godrnjal, ampak je vse vdano prevzel. V tem času sem ga večkrat videl. Vedno se je tolažil, da bo že bolje, če je tako božja volja.

Povedali so mi, da je pokojni spadal k SNPJ. Bil je tudi naročen na Am. Slovenec in Novi Svet. Je oče mojega sina žene.

Zapusča žalujočo soprogo, dve hčeri in enega sina iz drugega zakona, in Karolino Golobčič iz prvega zakona. Bil je tudi po poli oče Mrs. Ani Musar v Danvillu. Nadalje zapuša brata Joe Jakša v So. Chicagi, sestro Zefko v Chicagi, brata v Danvillu, in nekaj drugih sorodnikov, kakor Mrs. Agnes Sebat. Bog mu daj večni mir in pokoj, ostalim pa izrekam moje globoko sožalje.

Martin Golobčič.

Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je močno naše katoliško časopisje.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.
2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Tajnik: Anthony Jersin, 4676 Washington St., Denver, (16) Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, (16) Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, (16) Colo.
3. nadzornik: Anton Ruper, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
2. porotnik: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
4. porotnik: Joseph Godec, 16215 Hunters Ave., Cleveland, Ohio.
5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

UZADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne račice naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOPIJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

MESEC JUNIJ NAJUSPEŠNEJSI V TEKOCI KAMPANJI ZSZ

Do 5. julija je v tekoči kampanji pristopilo 397 novih članov in članic, in sicer 94 v aktivni in 303 v ml. odd. Od 1. junija do 5. julija jih je pristopilo 147. Ako bi v vsakem mesecu tako lepo napredovali kot v mesecu juniju, bi lahko v enem samem letu pridobili blizu 1800 novih članov. Po sledečem poročilu je razviden rezultat društev, ki so najbolj napredna, kakor tudi društev, ki so ostala na mrtvi točki celih 6 mesecev, kakor sledi:

Dr. št.	Novopristopili člani v aktivni	Dr. št.	Novopristopili člani v ml. odd.	Skupaj
1.....	3	31	34	37
2.....	9	59	68	77
3.....	1	0	1	2
4.....	1	10	11	21
5.....	0	2	2	4
6.....	2	3	5	10
7.....	0	3	3	6
8.....	5	4	9	18
9.....	1	0	1	2
10.....	0	0	0	0
11.....	0	0	0	0
12.....	5	9	14	28
13.....	1	0	1	2
14.....	8	5	13	26
15.....	5	16	21	42
16.....	4	7	11	22
17.....	0	2	2	4
18.....	2	3	5	10
19.....	1	3	4	8
20.....	0	0	0	0
21.....	3	0	3	6
22.....	0	0	0	0
23.....	0	0	0	0
24.....	0	0	0	0
25.....	6	4	10	20
26.....	0	0	0	0
27.....	0	0	0	0
28.....	0	0	0	0
29.....	0	0	0	0
30.....	0	0	0	0
31.....	0	0	0	0
32.....	2	3	5	10

SKUPAJ..... 94 303 397

Kot razvidno iz predstojega poročila je dr. Slovan št. 3 še vedno na prvem mestu, katero mesto je zaslužila agila in zavedna članica Mrs. Mary Kogovsek, kajti ona je sama pridobila 50 članov, kar je posnemanja vredno in Mrs. Kogovsek pa zasluži vso čast in priznanje za njeno sestersko zavednost in izvrstno agilnost v prid njenega društva, Zveze in njenih prijateljev in znancev. Le škoda, ker nimamo tako agilne in pridne delavke kot je Mrs. Kogovsek v vsaki naselbini kjer ZSZ posluje. Drugo mesto je še vedno v rokah dr. Trail Blazers št. 41. Pri tem društvu so se pa najbolj postavili sobrat Miroslavich, sobrat Krasovich in moja malenkost s pomočjo Mrs. Diyorio. Zgoraj omenjeni dve društvi sta edini, ki sta med 1. majem in 5. julijem t. l. pridobili nad 35 novih članov. Dr. Three Star št. 33 je v omenjeni dobi vpisalo 31 članov, torej samo štiri pre malo, da bi doseglo kvoto 35 novih članov. Vsekakor pa je to društvo, navzlic veliki zaposlenosti sobrata Jurjovca, zavzelo tretje mesto. Društvo sv. Martina št. 1, je bilo potisnjeno na četrto mesto, in upam ter trdno želim, da se bosta sobrata Kadunc in Trontel, s pomočjo sobrata Pluta in ostalih agilnih članov, potrudila ter pazila, da bo omenjeno društvo stopilo na prvo mesto. Na petem mestu pa stoji dr. Slovenska Edinost št. 38, v Diamondville, Wyo. s 25 novimi člani. Torej jih je ravno dovolj dobilo, da kvalificira za posebno nagrado, če ne bo treh društev, ki imajo sedaj manj kot 25 novih članov, prišlo na plan ter prekosilo to agilno društvo. Kajti sedem društev, ki bo pridobilo največ članov in ne manj kot 25, bo prejelo sledeče posebne nagrade: \$75, \$65, \$55, \$45, \$35, \$25 in \$15. Ako bi bila kampanja zaključena z dnem 5. julija, bi dr. Slovan št. 3 prejelo \$75; dr. Trail Blazers št. 41 \$65; dr. Three Star št. 33 \$55; dr. sv. Martina št. 1 \$45; in dr. Slovenska Edinost št. 38 \$35. Zadnjih dveh nagrad bi ne prejelo nobeno društvo, ker vsa društva so pridobila manj kot 25 novih članov. Zatorej imata še dve društvi priliko, da pridobita posebne nagrade in poleg tega imajo pa vsa društva priliko, da lahko pridobe prvo nagrado, kajti imamo še šest mesecev do zaključka kampanje in v tem času se lahko iznajde še bolj agilen član ali članica kot je sestra Kogovsek. Vem, da je težko prekositi sobrata Jurjovca,

PRILIZNJENA ŽIVALICA

Predniki te tri mesece stare živalice z mehkim košuhom so prišli iz Južne Amerike, toda costimundi — tako se žival imenuje — je bil rojen v Griffiths Park sverinjaku v Los Angelesu. Najbrž ima rad lepe deklice, zato se tako priliznjeno pritiska k ljubki Ann Trinchi.

toda on je zadnje čase prepozoren v raznih aktivnostih v Chicagu, zato se članom in članicam po drugih naselbinah daje boljše prilika do prve nagrade.

Naš gl. podpredsednik, sobrat Bradach mi je poslal tajno poročilo, da je otvoril drugo fronto ter poslal dve prošnji za svojega prvorojenčka. Naše čestitke, Frank, in upam, da boš tako lepo napredoval tudi pri drugih novorojenčkih, oz., da boš vsakega vpisal v dva razreda.

V nadi, da se bo članstvo podalo na delo v zadnjih čestih mesecih 35 letnice kampanje ZSZ, da bomo tudi v tej obletnici in veliki kampanji vpisali najmanj 1000 novih članov, ostajam z bratskimi pozdravi

Vam udani za ZSZ,
ANTHONY JERSIN, gl. tajnik.

IZ SLOV. NASELBIN

VABILO NA PIKNIK

Denver, Colo.

Naznanjamo vsem članom in članicam Društva Sv. Roka, št. 113 KSKJ., kakor tudi članicam Društva Marije Pomagaj, št. 190 KSKJ., da sta obe društvi sklenili na svojih rednih sejah, da bosta priredili skupni piknik v nedeljo 1. avgusta na vrtu pri Slovenskem Domu na 4464 Washington St.

Piknik se bo začel ob 1. uri popoldne. Prosimo vse člane in članice prej imenovanih društev, kakor tudi vse Slovence in Hrvatice v Denveru in tudi rojake po bližnjih naselbinah, da se za gotovo vdeležite tega piknika, saj je pri Domu narejeno za zabavo v lepi senci zunaj, ker človek se bolj počuti na zdravem zraku, kakor v zaprtem prostoru v salonih.

Na pikniku bomo imeli vsakršne pijače kakor tudi priprave. Torej rojaki, ne zamudite te lepe zabave. Tukaj vam ni potrebno skrbeti, kako se boste pripeljali na zabavo ali nazaj, ker je to doma v sredi

naše naselbine in zraven tega ni nobene vstopnine. Vsem je prosto na piknik priti.

Na Gardnu je narejeno plesišče. Kedar hoče, se lahko razveseli s tem. Zatorej še enkrat prosim člane in članice naših društev, da se vsi udeležite te lepe zabave, ker čisti preostanek je namenjen obema društvoma, vsakemu polovico. Člani in članice obeh društev bodo radi postregli, najsi bo jedjo ali pijačo, vsem, kateri se boste vdeležili našega piknika. Torej ne pozabite prve nedelje v avgustu!

Sprejmite vdani pozdrav,
George Pavlakovich,
predsednik št. 113 KSKJ.

KAKO LE TA HODI?

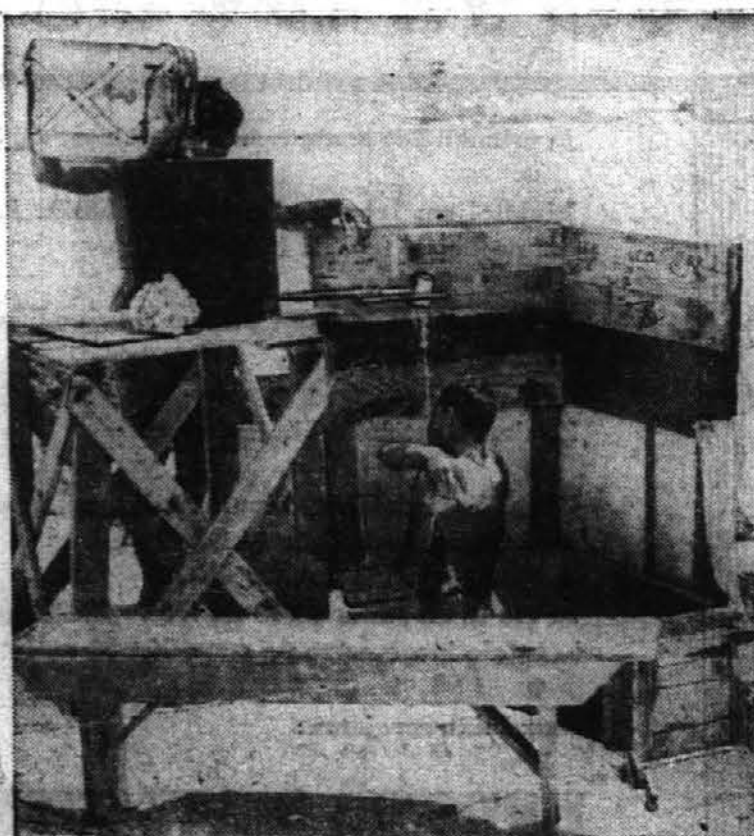
Vpraša prijatelj prijatelja:
— Hej, pa kaj da imaš roko zavezano? Ali si se ranil?

— Ah, nič hudega. Ko sem šel včeraj proti jutru domov, mi je neka neroda na roko stopila.

GROŽNJA

Mati: "Otroci, danes pa boste pridni, očeta boli roka in bi vas ne mogel nasekati!"

PREPROSTA PRŠNA KOPEL

Takšno pršno kopel so si napravili naši marinci na obrežju nekega otoka v Pacifiku. Bodeča žica, ki je prepletena okrog, jih ne moti.

POTENJE JE ZDRAVO

Dr. med. A. Froehlich

Delovanje v človeškem telesu, ki ga imenujemo življenje, je odvisno od stalnega dotoka toplote. Rastlinam davajo toploto solnčni žarki, človek in toplotna žival pa jih dobiva v snoveh, ki jih užijeta s hrano. Mrzlokrvna žival je sredi med rastlinami in toplotnimi živalmi; njena notranja toplota se ravna v glavnem po vnanji toploti, a one toplote, ki jo dobi od kemične pretvorbe zaužite hrane, je malo. Bilo bi čisto nemogoče misliti, da je življenje na zemlji nastalo v negostoljubnih predelih okoli severnega in južnega tečaja. Izvestna količina toplote je neobhoden pogoj za prosojevanje življenja, ki se začne šele nad neko toplotno mejo: velik mrzav zavira in hromi, da, celo uničuje življenjske pojave, še bolj pa previsoka toplota.

Najvišja dopustna toplota pri človeku

Ljudje in toplotne živali brez škode preneso precejšnje temperature ozračja, a le tedaj, če je obdajajoč jih zrak suh in ne nasičen z vodno paro. V prostoru s popolnoma suhim zrakom lahko človek vzdrži 60 stop. C po priliki kako uro, prav neznaten čas tudi temperaturo 140 stop., to je za 40 stop. višjo od vrele vode. Zgodilo se je celo, da je človek brez škode prestal celo tale poskus: Zaprl so ga v suh zaboj, ki je bil razgret na 120 stop. C, ter je tam vzdržal tako dolgo, da so med tem jajca, ki so jih obenem z njim postavili v zaboj, postala "trda", to je, da je njih beljakovina od vročine skrknila. Narobe pa kopl s 44 stop. C komaj kdo prenese več ko nekaj minut.

Z vročino nad bakterije

Neznatni, le z velikimi mikroskopi vidni povročilci nalezljivih bolezni pri človeku in živali — bakterije ali bacili — kažejo nasprotno vročino različen odpor. Med tem ko nekateri izmed njih izgube sposobnost plojenja in postanejo tako že pri razmeroma nizkih temperaturah nesposobni ter že pri neznatnem prekoračenju te toplotne meje odmrlo, so druge vrste za vročino tako malo občutljive, da jih zamoriš šele z visoko toploto. Tudi bakterije prenese suho vročino mnogo lažje kakor vlažno; zato lahko z dovolj dolgim desinficiranjem (razkuženjem) v deroči vodni pari vse bakterije, tudi posebno žilave trose, iz katerih se porajajo nove kali, z zanesljivostjo zamoriš. Na razkužitvi temelji tudi aseptičnost najdalekosežnejših kirurških operacij; na instrumentu zamoriš bakterije, obvezila pa z vodno paro pod visokim pritiskom.

Učinek toplote na ljudi in živali je različen, kakor je pač žival ustvarjena: nekatere živali ohranijo svojo notranjo toploto, ki je enaka toploti krvi, v normalnih prilikah zmerom na isti višini, druge, tako zvane mrzlokrvne živali pa umemo svojo telesno toploto prilagoditi izpremembam vnanje temperature.

Smrt živcev od toplote

Če toplota stalno narašča, se tako zvana "protoplazma" žive substance tako bistveno izpremeni, da z zopetnim ohlajenjem ne dobi več prejšnjega stanja in nastopi smrt. Celotni organizem človeka in toplotne živali je obsojen v katastrofo že pri temperaturah mnogo pod 53 stopinj. Porast notranje toplote vsega telesa pa pet do šest stopinj nad toplotno krvi ne preneša niti tedaj, če traja samo malo časa, ker preneha delovati centralni živčni sistem, ki sestoji iz možganov in hrbteničnega mozga. Prav tako od-

povedo dihalni organi in srce prestane utripati.

Potenje je zdravo

Sredstva, s katerimi se telo človeka in toplotnih živali zavaruje pred preveliko toploto, so različna. Najprej se je treba ogibati vsega, kar utegne ustvarjati v telesu novo toploto, kakor na primer gibanje ali obilno dovajanje redilnih hraniv. Dalje človek odloži obleko in se skuša ohladiti na neposredni način v kopeli ali z uživanjem mrzlih pijač. Pivo ni priporočljivo, ker pospešuje tvorbo tolašne plasti, ki otežuje ohlajenje. A mati priroda nam je tudi sama dala poceni, a vendar zanesljivo sredstvo proti preveliki toploti: potenje. Potenje je odličan pomočnik proti prevelikemu notranjemu ogretju; da pot izhlapi, to je, da preide iz tekočega stanja v stanje pare, je potrebna izvestna količina toplote, ki jo dobavlja kri, krožeča v koži. S tem pa se le-ta iznebi toplote in se ohladi, kar občutimo polti zelo prijetno. Otiranje potu je nesmoteno, ker prinaša ohladitev le neovirano izhlapevanje na površju kože.

Potenje velja po pravici za zdravo in ne bi bilo prav preprečevati ga. Pot se do izvestne mere izloča samodelno; povprečno se potu na izloči več, kolikor ga v istem času lahko izhlapi; samo na obrazu se včasih zelo hudo potimo.

Debelejši ljudje se morajo v primeri z vitkejšimi znatno bolj potiti, ker plast tolašne pod kožo kot slaba prevajalka toplote navzlic obilnemu potenju zelo otežuje oddajanje toplote iz notranjosti telesa. Nekaj sličnega opažamo pri morskem psu in kitu, ki se v zelo hladnih vodah severnih morij prav dobro počutijo.

TO IN ONO

MANJ KONSERVIRANIH ŽIVIL

Washington, D. C. — Vojna uprava živil (WFA) naznanja, da bodo civilni prebivalci v teku prihodnjih 12 mesecev dobili 15 procentov manj konserviranega sadja, zelenjave in juh, kakor jih sedaj dobijo na odmerke. Zato naj si sami pripravijo vsega tega iz domačega pridelka, kar največ morejo.

NOVA POLJSKA VLADA

London, Anglija. — Poljski ministerski predsednik Stanislaw Mikolajczyk je te dni končal nasprotstva in zmedo v zamejski poljski vladi, ki je nastala takoj po smrti ministerskega predsednika gen. Vladislava Sikorskega. Dal je v javnost vest, da je zdaj sestavljen nov kabinet, ki bo sledil smeri namic pokojnega Sikorskega. V novi vladi je gen. Marian Kukiel, zvest pristaš Sikorskega, postal minister za narodno obrambo. Tadej Romer, prejšnji poljski poslanik v Moskvi in mož, ki je po sodbi mnogih najbolj sposoben ustvariti politiko sodelovanja z Sovjetsko unijo, pa je bil imenovan za zunanega ministra.

NABORNI URAD USTANOVIL ODDELEK ZA ZOPETNO ZAPOSLOITEV

Washington. — Sistem nabornih uradov je ustanovil oddelek za zopetno zaposlitev, da zajame vsakemu vojak, pomorščaku ali marinu za čas po vojni ali službo, ali pa vsaj priliko za učenje; Office of War Information je izdal tozadevno poročilo o pravicah in predpravicah vpoklicanega moštva.

Glasom OWI je bil ta oddelek ustanovljen zato, da bo "vsak mož, ki bo v redu odpuščen iz aktivne službe, zagotovo dobil nazaj svojo staro pozicijo in jo tudi obdržal, ali pa dobil drugo, ravno tako dobro in jo obdržal, oziroma, ako je telesno onespособen, da mu bo nudena prilika, da se na poseben način izuči; oni, ki bodo popolnoma nesposobni za delo, bodo pa sigurni, da se bo skrbelo zanje na primeren način."

ODLIKOVANJA AMERIŠKIH VOJAKOV V TUNISKI KAMPANJI

Washington. — War Department je nedavno objavil imena častnikov in vojakov Zedinjenih držav, prideljenih zračnim silam Severo-zahodne Afrike, ki so dobili odlikovanja za izredne letalske uspehe v teku tuniske kampanje. Sgt. Peter A. Lupica iz Brockton, Mass., je dobil dva šopka hrastovih peres k zračni medalji, dočim sta poleg drugih dobila šopek hrastovih peres k zračni medalji First Lt. Paul A. Blai-da iz Downers Grove, Ill., in Techn. Sgt. Robert J. Verlanic iz Anaconda, Minn.

ŠIRITE "AM. SLOVENEK"!

Da! ŽICE SO POTREBNE ZDAJ ZA VOJNO. Zveze za daljne klice so pogosto zaposlene čez mero — Vaš "ne-bistveni" klic morda zdržiže kako nujno sporočilo.

Vaša operatorka skuša izvesti vsak klic, toda ona ne more vedeti, kateri klic je bolj važen, kateri manj.

Prosimo, vpoštevajte to, kadar nameravate klicati glede družabnih zadev ali kakršnih koli osebnih zadev, ki brez njih lahko prebijete.

Odložite se sedaj, da boste manjkali klicali na velike daljave in da boste vedno kratki. Hvala Vam!

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

KNEZ SEREBRJANI

— ROMAN —

Rusko — A. K. Tolstoj — Poslovenil — Al. Benkovič

V trenutku je bilo dvorišče prazno in knez je ostal sam z medvedom. Da bi zbežal, mu niti na misel ni prišlo. Serebrjani je dostikrat sam šel na medvedji lov. Ta lov mu je bila zabava. Ustavil se je in tisti hip, ko je medved ušesa nagnil nazaj in se zagnal na Nikito Romanoviča, je knez segel z roko in hotel izdreti sabljo. A sablje ni imel: pozabil je, da jo je bil oddal oprčnikom pred vzhodom v Nevoljo. Mladec, ki je to gledal s stopnic, se je zasmel.

"Dobro, dobro!" — je rekel — "le išči sabljo!"

Prvi udar medvedove tace je zvalil kneza po tleh, drugi bi mu bil preklal lobanjo, a v svoje začudenje knez ni dobil drugega udarca, marveč je čutil, da ga je oblila topla kri.

"Vstani, bojar!" je rekel nekdo in mu podal roko.

Knez je vstal in je ugledal kakih sedemnajst let starega oprčnika, ki ga doslej še ni bil opazil, s krvavečo sabljo v roki. Medved je ležal s preklano glavo vznak in je s tacami mahaje poginjal pri njegovih nogah.

Zdelo se je, da oprčnik ni bil ponosen na svojo zmago. Mirno obličje njegovo je kazalo globoko žalost. Ko se je prepričal, da medved kneza ni poškodoval, je hotel oditi, ne da bi čakal na zahvalo.

"Dobri mladec!" mu je rekel Serebrjani, "povej mi svoje ime, da bom vedel, za koga naj molim k Bogu!"

"Kaj ti bo moje ime, bojar?" je odgovoril oprčnik. "Nimam ga rad. Bog ž njim!" Takemu čudnemu odgovoru se je zelo čudil Serebrjani, a njegov rešenik je bil že odšel.

"Nu, batjuška, Nikita Romanovič," je rekel Mihejič, z robom svojega kaftana utiraje kri s kneza, "ali sem se prestrašil! Hu, hu! sem kričal nad medvedom, da bi pustil tebe in planil name, pa mu je ta mladenci, Bog mu daj zdravje, razklal črepinjo. Vse to pa je naredil tistile gojbradeč z maslenimi očmi, ki gleda s stopnic, naj ga vzame vragova babica! Oh, kam smo zašli," je šepetaje pristavil Mihejič, "ali je že kedaj videl živ človek, da bi v carski palači spuščali medveda z verige?"

Ta Mihejičeva opomba je bila umestna, a Sloboda je imela svoje običaje, nič se ni v njej godilo po navadnem redu.

Car je ljubil boj z divjimi zverinami. Nekoliko medvedov so vedno krmili v železnih kletkah, da so bili na razpolago za lov. Včasih pa so, bodisi Ivan ali pa oprčniki, spuščali zverine iz kletk, jih naščuvali nad ljudstvo in se zabavali ob njega strahu. Ako je medved koga pohabil, ga je car nagradil z denarjem. Ako pa je medved koga raztrgal do smrti, je pripadel denar njegovi rodbini, njegovo ime pa je bilo vpisano v sinodik, da so se morale opravljati zanj molitve po samostanih kakor za druge žrtve carske zabave ali maščevanja.

Kmalu nato sta prišla iz palače dva stotnika in sta rekla Serebrjanemu, da ga je car videl z okna in da hoče vedeti, kdo je. Ko sta stotnika povedala carju knezovo ime, sta se vrnili in rekla, češ, da ga car povprašuje po njegovem zdravju in da je naročil, naj pride danes k carskemu obedu.

Ta milost ni bog ve kako razveselila Serebrjanega. Car menda še ni vedel o njegovem sporu z oprčniki v vasi Medvedevki. Mogoče tudi, da je car (in to se je večkrat zgodilo) skrival jezo za pozneje pod hlimbo milosti, da bi bila nenadna kaznen med gostovanjem in veseljem za krivca tem groznejša. Naj bi že bilo kakorkoli, Serebrjani se je pripravil na vse in je na tistem pomolil.

Ta dan je bil izjema v Aleksandrovi Slobodi. Pripravlja se na pot v Suzdal, je car izrazil voljo, da bo obedoval skupaj z

brati, in velem poyabiti k obedu razen tri sto oprčnikov, ki so bila njegova vsakdanja družba, še štiri sto drugih, tako da je bilo vseh pozvanih sedem sto.

8. Pojedina

V ogromni dvorani z dvojno svetlobo so stale med stebri, poslikanimi z vzorci, dolge mize v treh vrstah. V vsaki vrsti je bilo deset miz in na vsaki mizi dvajset obednih priprav. Za carja, carjeviče in bližnje ljubljence so stale posebne mize na koncu dvorane. Za goste so bile pripravljene dolge klopi, pokrite z brokatom in baržunom, za carja pa visok izrezljan naslanjač z bisernimi in demantnimi okraski. Dva leva sta bila naslanjaču za noge, hrbet pa je tvoril pozlačen in poslikan dvojni orel z razprostrtimi perutnicami; sredi dvorane je stala ogromna štirioglasta miza s podstavkom od hrastovih desak. Silne so bile debele deske, silne stružene noge, na katerih je stala miza; zakaj nositi so morale celo goro srebrne in zlate posode. Bili so na njej ogromni podnosi, katere so z velikim naporom vzdigovali štirje moške za vzorkovana držala, težki vrči in bokali, okrašeni z biseri, in skleda raznih velikosti z vdelenimi vzorci, čaše od kameola in vrčki iz nojevih jajc in z zlatom vdeleno turvo rogovje. Med skledami in vrči pa so stali zlati vrčki čudnih oblik, medvedje, levi, petelini, pavi, žerjavi, enorožci in noji. Vse te težke skleda, posode, zajemalke, vrči, zverjad in ptiči so se grmadili v piramido, ki se je z vrhom skoro dotikala stropa.

Dostojanstveno je stopila v dvorano pisana družina dvorjanov in posedla po klopih. Dosele ni bilo na mizah razen solnjakov, popernic in steklenic s kisom nobenih drugih posod, izmed jedil pa so bile samo skleda mirzlega, na olju pečenega mesa, slane kumarice, slive in kislo mleko v lesenih latvica.

Oprčniki so sedli, a niso pričeli jesti, ampak so čakali carja.

Takoj nato so prišli stolniki paroma v dvorano in se postavili k carskim stolom; za stolniki sta korakala dvorni hišnik in točaj.

Nazadnje so zagrmle trombe, zapeli so dvorni zvonovi in s počasnim korakom je vstopil v dvorano sam car Ivan Vasiljevič.

Bil je visok, lepó vzrastel in širokopleč. Njegova dolga brokatna, z vzorci okrašena obleka, je bila po razporku in po spodnjem robu obrobljena z biseri, in dragimi kamni. Njegov dragoceni ovratnik je bil okrašen z emajlnimi podobami Odrešenika, Bogorodice, apostolov in prerokov. Velik rezljan križ mu je visel na zlati veržici okrog vratu. Visoke pete njegovih rdečih safijanovih škorenj so bile s srebrom okovane. Strašno izpremembo je opazil Nikita Romanovič na Ivanu. Njegov pravilni obraz je bil še vedno lep; a poteze so postale trde, orlovski nos ostrejši; oči so gorele v mračnem ognju in na čelu so se pokazale gube, katerih prej ni bilo.

Najbolj pa so kneza osupnili redka brada in brki. Ivan je bil šele pet in trideset let star, toda človeku se je zdelo, da jih ima že dosti čez štirideset. Izraz obličja se je čisto izpremenil. Tako se izpremeni vnanost poslopja po požaru. Dom še stoji, a okraski so izginili, temna okna gledajo z zlovesčimi očmi in v prazne sobe se je vselilo zlo.

Kljub vsemu temu je bil Ivanov pogled prijeten, kadar je gledal milostljivo. Njegov usmev je očaral celo tiste, ki so ga dobro poznali in ki so se jim studili njegovi zločini.

(Dalje prih.)

"Amerikanski Slovenec" je vez, ki povezuje vse Slovence po Ameriki med seboj.

MEH ZA SMEH

OTROŠKA RADOVEDNOST

Metka se pelje z očetom in mamico na počitnice; potovanje je dolgo in Metka spi prvič v spalnem vagonu. Malo strah jo je in solze ji silijo v oči. Mamica jo pa potolaži:

"Nič se ne boj Metka, saj ljubi Bog bedi nad teboj!"

Metka je za nekaj časa potolažena. Zleze v posteljico, toda čez dobrih deset minut se zasliši tenak glasek:

"Mamica, ali si pri meni?" "Seveda sem," se oglasi mamica že vsa zaspana.

Nato Metka: "Očka, ali si tudi ti tukaj?"

Tedaj je bilo pa nekemu gospodu v sosednjem oddelku tega sprasevanja sredi noči dovolj in nič kaj prijazno se je oglašil: "Mati in, oče, tete in strici, vsi so tukaj, zdaj daj pa nekaj časa mir!"

Nekaj trenutkov popolne tišine, potem se pa plaho oglašijo drobni glasek: "Mama, ali je bil to ljubi Bog?"

VOLK SIT IN OVCA CELA NE MORE BITI

Blagajnik neke banke je prišel k odvetniku in mu dejal, da je poneveril in da je ves denar zapravil z ženskami, pri kvaranju, pri pijanci itd. Odvetnik ga je lepo poslušal, potem ga je

pa vprašal, koliko denarja je še v blagajni.

"Pojdite in prinesite mi ves denar!" je dejal.

Ker je rekel to zelo ostro in odločno, ga je blagajnik ubogal in se je res kmalu vrnil z denarjem.

Odvetnik je vzel najprej zase 150.000 dinarjev ter je prav toliko odšel še blagajniku, ostalih 200.000 dinarjev je pa nesel ravnatelju in mu sporočil:

"Vaš blagajnik je poneveril 650.000 dinarjev. Ker pa nima denarja, vam te vsote nikoli ne bo mogel vrniti. Zato vam predlagam, da spravite teh 200.000 dinarjev, ki so jih zložili njegovi sorodniki, da ga rešijo sramote."

Ravnatelj ni imel izbire — in je na odvetnikov predlog pristal.

DR. J. E. URSICH ZDRAVNIK in KIRURG

Urad:
1901 West Cermak Road
1-3 in 7-8 P. M. razun ob sredah
Tel. Canal 4918
CHICAGO
Residenčni tel.: La Grange 3966

Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je močno naše katoliško časopisje.

MARIN KLARICH & SON

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe, kakor: koli, obsega. Sprejemamo velika dela kot: grajenje večjih poslopij, šol, tovarn, ali kakršnekoli. Obenem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravila, nje hiš in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in naročilo dobrodošlo.

Nasvete, proračune in načrte dajemo na željo brezplačno.

Cemu plačujete visoke najemnine. Dajte si postaviti lasten dom, lastno hišo, kar napravimo vam mi za smerno nizko ceno.

Pokličite nas na telefon
Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu
3050-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

DRUŽINSKI MESEČNIK

"Novi Svet"

je priznan kot zanimiv in dober slovenski list.

Ljubiteljem lepega slovenskega berila je ta list najboljši tovariš in prijatelj.

Sleherne številke vam prinese poučne članke o tem in onem.

Zanimive črtice in življenjepise.

Gospodinje dobijo v tem listu dragocen pouk o zdravju, gospodinjstvu itd.

In vse to za samo \$2.00 na leto. Za Kanado in ostalo inozemstvo pa stane list \$3 na leto.

Naročnino sprejema:

UPRAVA 'NOVI SVET'

1849 W. Cermak Rd., Chicago 8, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

V Zagrebu so Nemce pozdravili z godbo tiste dni. Ne vsi, ampak tisti, kateri jih niso pozdravili, morajo biti zdaj v gozdovih. In nad Ruse so šli neki Hrvati, in baje jurišajo zdaj tam z Nemci vred na ateistični komunizem, kar bi izgledalo, da so šli na pravo križarsko vojsko s Hitlerjem vred. In zopet izgleda, da so na muziko in tisto jurišanje neki krogi v Ameriki silno ponosni. Sicer je Amerika s Hitlerjem v vojni in vsaj v zvezi s Sovjeti, ampak ti krogi morajo imeti čudne želodce.

Seve mora biti pod Sovjeti vse naravnost grozno. Pomislite, tam je strajkanje nemogoče, in če kdo neopravičeno izostane od dela, ali se sam premufa ... grozno ... kar pufnejo ga. In vse je mizerno pod Stalinom in lakota, da je zopet groza, in ta Stalin se ne zmeni, da jih bo na milijone od lakote pomrlo, neusmiljen je ta Stalin, ker noče skleniti miru s Hitlerjem, da bi Hitler te stradaljoče nasitil. Tako pišejo ti privrženci zagrebških muzikantov in jurišarjev v Rusiji, ti ameriškanski krogi v Ameriki, in vrabci na starih čivkajo, da je dejano tudi za Ameriko, ako bi Sovjeti ali odnehali ali sklenili mir. In izgleda, da mora biti tam, kjer je bila muzika, naravnost rajsko in bo tam mogoče strajkati v letu 365 dni.

Vsi ljudje pa nimajo takih želodcev, in le to je dobra roba. Neke bi bilo treba s cepinom puščati!

Komentarjev radi kominterne je nešteto. Vsekako bo treba počakati. Neki profesor je rekel: "... da se sovjetska vlada ne bo dosti počala s svetovno rekonstrukcijo po ti vojni, temveč bo posvetila vse svoje energije svoji lastni rehabilitaciji in pa gospodarskem razvoju prostrane Sibirije, ki po njegovem mnenju postane za Rusijo to, kar je srednji zapad za Združene države: nadvse bogata in gospodarsko razvita dežela, ki bo Rusom dajala obilno kruha ..."

A. Garden se le težko s kom strinja, izgleda pa, da se strinja s tem profesorom.

Papež je govoril delavcem o socialnem vprašanju, okoli katerega se vse suče. Mir je mogoče le, ako je vsakemu zagotovljen obstanek. To stoji. Svaril pa je papež pred obljubami, ki izhajajo iz napačnih teorij. Tu je namignil na komunizem, fašizem, nazizem, in sem spada tudi kapitalizem, imperializem. Pravilno. Da bo treba samole usta odpirati, takih upov je dosti. Ostanemo lahko le pri komunizmu, ker fašizem, nazizem ... so le pankarti, pokve socialne ideje v komunizmu, in papež prizna te zahteve, da si se v praksi ne morejo spraviti v "kako jasno začrtano, obliko. Do sem sta papež in te socialne zahteve skupaj. Kako priti do teh zahtev? Komunizem operira z revolucijo, in pred to svari papež, kaže pa na naravne pravice človeka, na pravičnost, ljubezen in medsebojno sporazumljenje. Ne gre za vprašanje osebne lastnine, ker to prizna tudi komunizem. Voditelji velikih tovarn v Rusiji so dobro plačani, stanujejo v lepih vilah ... in muzik ima lastne hlače, kravo ali kozo, ker mera lastnine se ravna po razmerah.

Kako priti do socialnih potreb za vsakega? Samole z rrrrevolucijo? Taka uničuje, ne prinaša. Kako pa je bilo z ameriškansko revolucijo? Ali operira komunizem z rrrrevolucijo ali morda z revolucijo,

ki je bolj — evolucija? Tu je najbolj važna točka. Pri lastninski pravici, izgleda, je komunizem pri volji dati hlače, kozo ... porabo hiše in obstanek, da pa tudi — vilo. Kdor ni za teorijo komunizma, in tu gre le za socialne zahteve pri obstanku, hoče morda večjo mero lastnine. Do kam sega ta mera? V milijone?

In priti do obstanka in socialnih zahtev? Papež pravi po pravičnosti, ljubezni, sporazumu. Je na pravem v teoriji, v praksi bi bila pa pot radi človeških slabosti, strasti in napak težavna, ker vsakemu bingljajo pred očmi pri lastnini — milijončki!

Kakšnega naziranja je o teh socialnih zahtevah pisatelj Louis Adamič? On utegne imeti največ vpogleda. Izgleda, da Adamič nima preveč upanj, da bi prišlo po sedanjih borbi tako ali tako do uravnarja socialnih razmer. In če ne pride, meni:

"A new European war appears certain ... The contradictions of the system under which the world functions makes that inevitable. Of course, it is horrible to contemplate such a war. Millions of people might die in it; but then, as things are today, millions of starving, frustrated, unfunctioning men, women, and children are dying a slow death in Europe, anyhow. If such a war would finally lead to general upheavals on the part of masses everywhere, it is highly desirable. Even chaos, which might follow such a war and such upheavals before the forces of true social progress could be organized, would be preferable to the present condition of "peace", with its gangster diplomacy and racketeer methods of government."

Morda gleda prečno, upajmo, da ne pride do tretje borbe. Na kako rrrrevolucijo Adamič gotovo ne misli, pravi pa, da bi bila revolucija, evolucija ... "upheaval" imenuje on toj "highly desirable".

Vsaj vsak katoličan mora žele, da se izpolnijo papeževe želje in njegove smernice uredništvu, ampak Louis Adamič dobro pozna svet, in vsaj pripravljeni moramo biti na tisti "upheaval".

Michael Trinko in Sinovi

PLASTERING and PATCHING
CONTRACTORS
Pleskarji in popraviljači ometa
in sten.
2114 W. 23rd Place, Chicago
Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovincem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

DR. JOHN J. SMETANA
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 6523
Uradne ure: vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.

MALI OGLASNIK

PRODA SE

vsled odhoda k vojakom, lese-na hiša v dobrem stanju, katera ima dve stanovanji po 4 sobe, za ceno \$3.000, na 1922 W. 22nd Pl., Chicago, Ill. 2x